

bring til at bygge industrielle Huse, og dersom nu Regjeringen stillede sig hen ved Siden af Huset og, uden at advare den Paagjældende og uden at give ham Tid til at søge en anden Grundvold, tappede Sandet bort, saa at Huset faldt ned og gik istykker, saa vilde den ærede Rigsdagsmand dog ikke sige, at Regjeringen handlede ret. Den maatte idetmindste have givet saamegen Tid, at Huset kunde lempelig nebbrydes og Materialerne flyttes, hvis ingen anden Grund kunde skaffes tilveie dertil. Dersom Regjeringen tager det givne Sandunderlag bort, uden at give Tid til Noget af dette, saa vil det ærede Medlem vistnok sige, at den havde stor Uret; jeg haaber ganske vist i den Henseende at faae hans Understøttelse. Den Lignelse, som det ærede Medlem for Marhuus (H. Hage) vil sætte iftedetforden, jeg brugte, tager jeg med Fornøielse som et Bidrag; jeg tager ogsaa imod Bidrag af dem, der iøvrigt maaskee kunne vise, at jeg har taget Feil, naar jeg kun derved naaer mit Formaal. Mit Formaal er mig altid Hovedsagen, og hvad jeg lider i Gjennemgangsledene, falder paa mig, og ikke paa Sagen.

Finantsministeren: Det er en Selsølg, at jeg kun kan være det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) taknemmelig for den første Deel af hans Foredrag, hvilket ligefrem gik ud paa at støtte det forelagte Forslag, og som ogsaa efter min Mening var af en langt mere overbevisende Kraft end den sidste Deel, der skulde svække Indtrykket af den første Deel (Munterhed). I ethvert Tilfælde anseer jeg det for meget nyttigt, naar de Grunde, der tale for, og de Grunde, der tale imod, fremsættes paa en saadan Maade, som den nævnte ærede Rigsdagsmand har fremsat dem. Jeg skal, idet jeg imødegaaer endeel af hans Grundringer, tillige bestræbe mig for at give Svar paa de faa enkelte Bemærkninger, som ere faldne fra andre Medlemmer, forsaavidt de henhøre under de forskjellige Hovedcategorier, under hvilke det forekommer mig, at det første Foredrag, vi idag hørte, giver Anledning til at betragte Sagen. Det forekommer mig da, naar jeg seer hen til den politiske Side af Sagen, at de Spørgsmaal, som paatrænge sig, angaaer deels den ydre og

deels den indre politiske Side. Hvad angaaer den ydre politiske Side, da anseer jeg det for et meget væsentligt Fremfridt, som vi have gjort, at det høiarverdige Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds selv erkjendte, at han var enig i min Udtalelse om, hvad Retten angaaer. Det synes mig ogsaa, som om hans Udtalelse med Hensyn til det, vi kunne frygte af den overlegne Magt hos vore sydlige Naboer, antydede, at denne Frygt dog egentlig mindre var rettet mod den physiske Magt end mod den moralske; det forekommer mig nemlig, som om han fornemmelig saae hen til den moralske Magt. Jeg skal imidlertid betragte Sagen fra begge Sider. Jeg har tidligere udtalt, at det tydske Forbund som saadant hverken har Ret eller Magt til at indblande sig i dette Forhold, og det gjentager jeg; jeg haaber, at man dog tilsidst vil vænne sig til den Tanke, at det er saaledes (Nei! Nei!). Man maa gjøre sig det klart, at der er Forskel imellem de forskjellige Bestanddele, hvøraf det tydske Forbund bestaaer, og selve det tydske Forbund. Det tydske Forbunds forskjellige Bestanddele ere os visseelig overlegne i Magt; det kunde det aldrig falde mig ind at betvivle eller at benægte; men det tydske Forbund som saadant har ikke Magt i det Tilfælde, hvor det ikke har Ret (Jo!); thi det tydske Forbund vil opløse sig selv i det Dieblit, det vil krænke et af dets Medlemmers Rettigheder. Men lad os tænke os, at formedelst en Revolutionstilstand en saadan Selvoopløsning fandt Sted; jeg tør appellere til Enhvers eget Omdømme, om det skulde være det rette Middel til at være beredt paa at imødegaae saadanne Forandringer, at man holder det Offer i Beredskab, som man vil bringe disse Fordringer; skulde det ikke, som jeg tidligere har udtalt, være langt rigtigere, at vi tvertimod slutte os tæt sammen, og i Tide vise, at vi i Henseende til disse Fordringer ikke ere tilfands at give efter i et eneste Punkt. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har derimod paaberaabt sig den Fare, der kunde følge af den moralske Magt, som laae i, at, naar Tydskland var kommet til en Toldeenhed for Alt, hvad der henhører dertil, det da kunde tiltrække sig Holsteen med en Kraft, vi ikke formaade